

ΟΙ ΕΠΤΑ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ

Οδηγείται ο Χριστός στον Γολγοθά και καρφώνεται στον σταυρό. Από τον σταυρό ο Χριστός είπε επτά λόγους μεγάλης σημασίας και αξίας:

α) «Πάτερ άφες αυτοίς ου γαρ οίδασι τί ποιούσιν». Δικαιολογεί ο Σταυρωμένος τους σταυρωτές Του. Δεν κακιώνει μαζί τους ούτε αυτή την ώρα του φρικτού μαρτυρίου Του. Ο πόνος ήταν βαθύς και μεγάλος. Πρόκειται για λόγο άφθαστου μεγαλείου. Μόνο ένας Θεός μπορούσε να τον πει. Η μεγαλειώδης ανεξικακία απέναντι στην αδικαιολόγητη ανθρώπινη θρασύτητα, αυθάδεια, κακία και μοχθηρία. Η μεγαλόστομη κι ανυπέρβλητη αγάπη της συγχωρητικότητας μπροστά στη βαρβαρότητα της πώρωσης. Η σταυρωμένη αγάπη αντίκρυ στον επηρμένο φθόνο. Λόγια με πνεύμα και αίμα μέσα από την άφατη οδύνη, που τα έλεγε πριν, αλλά τα λέγει και τώρα από το ύψος του σταυρού: αγάπη προς δόλους και προς τους εχθρούς, ακόμη και τους σταυρωτές, ορισμένοι από τους οποίους αργότερα θα μετανοήσουν.

β) «Αμήν, λέγω σοι. σήμερον μετ' εμού έση εν τω παραδείσω». Ο αναμάρτητος Χριστός σταυρώθηκε ανάμεσα σε δύο αμαρτωλούς, σε δύο ληστές. Ό,τι έβλεπε κι άκουγε ο ένας, έβλεπε κι άκουγε κι ο άλλος. Ληστές κι οι δύο, σταυρωμένοι κι οι δύο. Ο ένας προκαλεί, βλασφημεί, ειρωνεύεται, αυθαδιάζει. Ο άλλος κάμπτεται, λυγίζει, επανορθώνει, παρακαλεί, μετανοεί. Σαν να εκπροσωπούν οι δύο συσταυρούμενοι τη σύμπασα ανθρωπότητα, τους αμετανόητους και τους μετανοημένους. Ο λόγος του Χριστού στον εκ δεξιών Του ληστή είναι λίαν παραμυθητικός για όλους τους αμαρτωλούς. Ας μην απογοητεύεται κανένας πια. Η φράση αυτή χαρίζει φτερά, κουράγια, ελπίδες σε όλους τους πολλούς αμαρτωλούς. Με πολύ λίγα λόγια αυτός ο ληστής φανέρωσε την ειλικρινή του μετάνοια, παραδέχθηκε την αμαρτωλότητά του απροφάσιστα, θέλησε να διορθώσει ταπεινά και τον συναμαρτωλό του, έστω την τελευταία αυτή ώρα, ομολόγησε τον Χριστό αναμάρτητο, Τον παρακάλεσε να τον δεχθεί στην ουράνια βασιλεία Του. Με τη γεύση του καρπού του δένδρου της γνώσεως καλού και κακού, του ξύλου εκείνου, έκλεισε ο παράδεισος για τον πρώτο Αδάμ. Με το ξύλο του σταυρού άνοιξε ο παράδεισος και πρώτος του οικήτορας έγινε ένας μετανοημένος ληστής. Πόση ενίσχυση λαβαίνουν τώρα όλοι οι αμαρτωλοί.

γ) Προς την Παναγία: «Γύναι, ιδού ο υιός σου». Και προς τον Ιωάννη: «ιδού η μήτηρ σου». Καταπληκτική, κατανυκτική και συγκινητική η στιγμή. Την ώρα του άφατου πόνου, παραμένει ατάραχος, δεν λησμονεί τη μητέρα Του, την Παναγία, την πάνω απ' όλες τις αγίες, τη σεμνότερη, καθαρότερη, ταπεινότερη γυναίκα όλου του κόσμου, όλων των εποχών. Εκείνη που Του δάνεισε τη σάρκα και το αίμα της, Τον μεγάλωσε και Τον φρόντισε. Δεν την αφήνει μόνη, απροστάτευτη, έρημη. Της δίνει νέο υιό. Έναν εξαίρετο κι αγαπημένο μαθητή του, που τού λέει κι αυτού πως από τώρα έχει νέα μάνα, που τη συνοδεύει και τη φροντίζει έως της μακάριας κοιμήσεως και μεταστάσεώς της. Γίνεται αδελφόθεος. Αδελφόθεοι γινόμαστε και μείς παραμένοντας στη σκιά του Εσταυρωμένου.

ε) «Διψώ». Τα προηγηθέντα μαρτύρια, η άρση του σταυρού, η κοπιώδης ανάβαση στον Γολγοθά, η αγωνία του θανάτου, η οδύνη της σταυρώσεως, έφερε τη δίψα. Τον ξεδιψούν με ξύδι και χολή, πικρό κι απαίσιο κράμα. Πρόκειται για την ύψιστη έξαρση της ανθρώπινης αναξιοπρέπειας, αχαριστίας, αναισχυντίας κι ασέβειας. Ζητά νερό και του δίνουν ξύδι. Ορισμένοι ωραία θέλησαν να ερμηνεύσουν μεταφορικά το ρήμα αυτό λέγοντας πως διψούσε για τη σωτηρία των σταυρωτών Του, το είδαμε στον πρώτο Του λόγο να τους δικαιολογεί και να ζητά από τον ουράνιο πατέρα Του να τους συγχωρέσει. Λέγουν πως διψούσε για την εξάπλωση του ευαγγελίου σε όλη την οικουμένη, για την επικράτηση της ειρήνης, της αγάπης, της αλήθειας και της ελευθερίας.

στ) «Τετέλεσται». Μια εύκολη ερμηνεία της λέξης αυτής θα σήμαινε ότι όλα πια τέλειωσαν. Στέρεψαν επιτέλους τα μαρτύρια Του. Τί άλλο μαρτύριο θα μπορούσαν ακόμη να σκεφθούν; Λέγοντας αυτό δεν αισθανόταν ανθρώπινη ανακούφιση, Το «τετέλεσται» σημαίνει την ολοκλήρωση του απολυτρωτικού έργου Του. Ο δαίμονας είχε κατατροπωθεί. Το πανάχραντο αίμα Του μας είχε εξαγοράσει από την κατάρα του νόμου. Το προφητικό κήρυγμα είχε πλήρως εκπληρωθεί. Οι πύλες του παραδείσου ήταν ορθάνοιχτες για όλους τους μετανοημένους, με πρώτο οίκητορα τον μετανοημένο ληστή.

ζ) «Πάτερ εις χείρας σου παρατίθεμαι το πνεύμα μου». Παραδίδει τον εαυτό Του στον Θεό Πατέρα. Πεθαίνει σωματικά ως άνθρωπος, όχι μόνο γιατί το θέλησαν οι εχθροί Του, αλλά και γιατί το ήθελε ο ίδιος.

Αναμφισβήτητα το μεγαλύτερο έγκλημα των ανθρώπων όλων των αιώνων είναι η σταύρωση του Χριστού, που έγινε όμως πηγή αγιασμού, σωτηρίας και λυτρώσεως. Δεν μπορούμε να μεταβούμε στο φως, τη χαρά και τη δόξα της Κυριακής του Πάσχα, αν απαραίτητα δεν διέλθουμε από τον λόφο της Μ. Παρασκευής, δεν αναπνεύσουμε το κλίμα που επικρατεί εκεί, δεν σκιασθούμε στον σταυρό, δεν προσκυνήσουμε ταπεινά, δεν προσλάβουμε γνήσιο ασκητικομαρτυρικό φρόνημα, δεν σταυρώσουμε πάθη κι επιθυμίες. Η μωρία, η αισχύνη, η ατίμωση, η ήττα του σταυρού, γίνεται για τους πιστούς καύχηση, τιμή, δόξα, νίκη. Το νεκρό ξύλο γίνεται ζωοπάροχο. Το σύμβολο του χριστιανισμού είναι ο απλός, λιτός, απέρριτος, μαρτυρικός σταυρός. Η Ορθοδοξία είναι σταυρωμένη, ταπεινή, αμόλυντη, αρυτίδωτη. Κόσμημα, έμβλημα, τρόπαιο της Εκκλησίας ο σταυρός. Αυτός είναι ο πλούτος της, το κάλλος της, η δύναμη της, η επιρροή της, η έμπνευσή της. Σταυρώσιμη η Εκκλησία, σταυροφόροι οι χριστιανοί. Στον σταυρό μετρούμεθα, ζυγιαζόμαστε, οριοθετούμεθα. καθρεφτιζόμαστε, καυχόμαστε με τον πρωτοκορυφαίο Παύλο. Ο ευλογημένος σταυρός του Χριστού διδάσκει, φρονηματίζει, χαριτώνει, ενισχύει, φυλάγει, παραμυθεί.

(Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου,
«Η εύλαλη σιωπή», εκδ. Εν πλω, σ. 213-219)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ο Ναός είναι ανοικτός μισή ώρα πριν και μετά από τις ακολουθίες.

1 † ΚΥΡΙΑΚΗ. Αρχή τῆς Ἰνδίκτου, τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

6 Παρασκευή. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

07 Σάββατον. Πρὸ τῆς Ὑψώσεως.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς.

08 † ΚΥΡΙΑΚΗ. Τὸ γεννέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

13 Παρασκευή. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

14 Σάββατον. Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου.

08:30' Ἡ ὑψώσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ θεία λειτουργία.

18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς

15 † ΚΥΡΙΑΚΗ. Μετὰ τὴν Ὑψωσιν.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

16 Δευτέρα. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

17 Τρίτη. Σοφίας, Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης μαρτύρων.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

20 Παρασκευή. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

21 Σάββατον. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς

22 † ΚΥΡΙΑΚΗ, Α΄ ΛΟΥΚΑ, Φωκᾶ ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Σινώπης.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

23 Δευτέρα. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

25 Τετάρτη. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

26 Πέμπτη. Ἡ μετάστασις τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

27 Παρασκευή. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

28 Σάββατον. Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Βαροῦχ τοῦ προφήτου.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς

29 † ΚΥΡΙΑΚΗ, Β΄ ΛΟΥΚΑ, Κυριακοῦ ὁσίου, Πετρωνίας μάρτυρος.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

30 Δευτέρα. 18:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγιασμοῦ.

“ΥΔΩΡ ΖΩΗΣ”

Μηνιαία ἐκδοση τοῦ Ενοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Κάτω Πατησίων.
Ζαχαρία Παπαντωνίου 65, Τηλ/Fax: 210 8313 403, Τ.Κ. 111 45, ΑΘΗΝΑ
Υπεύθυνος ὑλης: Αρχιμ. Φώτιος Καραδήμας Πρόεδρος τοῦ Εκκλ. Συμβουλίου
Ἰστοσελίδα I.N.: www.zoodochos.gr • E-mail: contact@zoodochos.gr